

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția. Jua și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 21 August 1895.

O serie întrîgă de persecuțiuni s'a pornit as pra învățătorilor noștri, și prin ei asupra scôlelor noastre, asupra mersului natural al instrucțiunii în scôlele populare.

Persecuțiunile se fac mai cu sémă pentru amestecul învățătorilor noștri în politica militantă.

Ni se scrie anume din diferite părți ale țerei, că învățătorii noștri mai întâiu fac cunoscință cu baionetele gendarmilor, apoi cu judecătorile criminale, și în cele din urmă cu ministrul de culte, care întrevine, și cere disciplinarea lor și pe cale bisericească.

Rêul acesta a luat dimensiuni tot mai mari și e vedit în detrimentul instrucțiunii în scôlele populare.

Noi am prevêdut că lucrurile vor ajunge la stadiul de aqi, am prevestit critica stare de acuma înainte de acesta cu trei ani, încă pe când era numai proiect articolul de lege XXVI din 1893 care regulêză salarele învățătoresci și în legătură cu ele înăspresce dispozițiunile referitoare la disciplinarea învățătorilor.

Faptice învățătorii noștri sunt persecutați acuma pentru ținuta lor politică, și e ușor a aplica asupra lor asprele dispozițiuni ale legii din 1893.

Învățătorii români agitêză contra statului. Acesta e vina lor, pentru acesta sunt trași în cercetare, pentru acesta sunt suspendați, pentru acesta e pusă în discusiune existența scôlelor noastre confesionale.

Și anume în ce stă ôre agitațiunea?

Învățătorii noștri fac și ei politică, se jocă de-a martiriul, și aqi e lucru ușor să devii martir, e lucru ușor mai ales învățătorilor.

Înțelegem agitarea spiritelor în sistemul politic de aqi, înțelegem agitarea spiritelor mai cu sémă dacă considerăm nehibzuița organelor noastre de publicitate, cari angagiază pe învățători în frământările politice, bine sciind sub ce dispozițiuni escepționali

stau ei tocmai în punctul ținutei lor politice.

În sistemul politic de aqi s'a introdus mania de a publica dela frunză și érbă scrisori de aderență.

E vorba de crescere politică, și nu voim să ne spunem părerea despre modul, cum se fabrică aqi manifestațiunile de aderență. Nu esaminăm în casuri concrete nici valôrea lor morală.

Nu cercăm ce valôre are publicarea de aderențe dela cetățeanii unui stat strêin pentru înscenarea de demonstrațiuni politice în statul nostru.

Seriôse îngrijiri nu ne face seducerea amăritului nostru popor prin zugrăvirea de lucruri, cari nu le putem realiza în cadrul legilor actuale de stat. Poporul se va desamăgi ușor, căci vieța de tôte dîilele nu-l lasă să trăescă în visuri deșerte.

Seriôse îngrijiri ne însuflă lipsa de conscientă cu care o parte a presei noastre sumuță pe învățători la demonstrațiuni politice, și prin acesta i es pune pe ei urgiei persecuțiunilor și scôlele noastre le împing la peire.

Și scôla acesta se practică acuma de 10 ani.

Paternitatea cade în sarcina ômenilor dela „Tribuna”.

Inceputul s'a făcut în anul 1885.

În un proces de presă răposatul Georgiu Barițiu a fost achitat de jurul din Sibiu. Românii din Sibiu au voit să serbeze prin un banchet acest înbucurător eveniment, dar poliția din loc nu le-a conces această manifestațiune de bucurie.

Inteligența din Sibiu s'a adunat atunci în casină la o consultare. Era pusă la cale trimiterea de felicitări din tôte părțile.

Resultatul conferenței a fost, că peste 40 de bărbați adunați s'au pronunțat pentru publicarea felicitărilor, însă fără subscrieri. Erau multe telegrame dela studenți, și înțelepciunea ne dicta să nu espunem pe acei ômeni fanaticismului, care conduce aqi politica din statul nostru.

Contra concludului în acea conferență a doua și „Tribuna” a publi-

cat aderențele cu iscălituri cu tot, și prin acesta a provocat urgia senatului universitar din Cluș asupra tinerilor, cari și ei au trimis o telegramă de aderență.

Acestia au fost primii martiri.

Prin crearea lor nu s'a făcut națiunei nici un serviciu, dară nici scopul „Tribunei” nu a fost acela.

Și de atunci la tôte ocașiunile curg manifestațiunile de aderență, și se crează martiri.

De acest soi de martiri sunt cei mai mulți dintre învățătorii noștri.

Resultatul e păgubitoriu personal pentru învățători și în general e păgubitoriu el pentru scôlele noastre.

E datorința noastră a presei se ridicăm glasul nostru contra acestui mod de a crea martiri. E datorința noastră să împedecăm în mersul ei crâncena persecuțiune pornită asupra învățătorilor pentru nesocotința, cu care ei se aruncă în valurile politice.

Să ne punem toți tôte puterile și se capacitam pre învățătorii noștri, că în timpurile critice de aqi mai mare serviciu fac ei națiunei române, dacă, lăsând la o parte frământările politice, luptele politice, și vor vedé de scôla.

Sunt fôrte aspre dispozițiunile legii din 1893 unde ele definiéază agitațiunea contra statului. *E agitațiune contra statului ori-ce acțiune îndreptată contra constituțiunei statului, contra caracterului național, contra unității, contra independenței sau întregității lui teritoriale, contra folosirii hotărâte în lege a limbii magiare ca limbă a statului, întemplete acțiunea în scôla, afară de scôla sau pe teritoriul unui stat strêin, prin graiu viu prin scrisôre sau prin tipăritură, prin reproducere plastică, prin cărți scolare sau prin alte mijlôce de instrucțiune.*

În fața acestor dispozițiuni în numărul 123 al diariului nostru din 9/21 Novembre 1893 am scris următoarele:

„E grozavă această codită la §. 13 și ea în aplicare pôte avea urmările cele mai funeste pentru învățătorii noștri, și în cele din urmă pentru înseși scôlele noastre. E grozavă astfel definiată direcțiunea contra statului și cumcă lucrurile nu vor împinge pe

bieții învățători la desperare, unica garanție avem în acea dispozițiune a legii, care pornirea unui asemenea proces o pune în mâinile guvernului. Guvernul va da deci ordin pentru încredințarea unui asemenea proces și noi suntem de credință, că guvernul înainte de a porni un asemenea proces odios, va cumpêni bine delictul atribuit învățătorului nostru, delict care cade sub dispozițiunile, cari formêază direcțiunea contrară statului.

Acesta ne mângăie, căci dacă ar fi să ne luăm după vederile esprimate în presă, atunci nu ni-arrêmané nici un singur învățător, deôre-ce spre pildă, ca din sutele de esemple să aducem numai unul, noi toți așa scim că statul acesta e stat poliglot, pe când presa magiară încă pe timpul fie ertatului Trefort susținea, și susține, că Ungaria e stat național magiar.

Acesta ar fi contra caracterului național al statului și dacă din asemenea delict s'ar porni procese disciplinare asupra învățătorilor, acele s'ar putea acoperi cu §. 13 alinea ultimă din această lege, ar forma însă un delict, care nu ar mai fi delict îndată ce l'ar comite un nefnecționar, sau un învețătoriu dela scôlele confesionale nesubvenționate.

Acestea și altele ca acestea mult timp vor mai tormenta mintea învățătorilor noștri, și mulți își vor trage sémă cu conscientă lor națională înainte de a întra în un asemenea jug greu, cum e și direcțiunea contrară statului definită chiar și numai în general după cum o a făcut acest proiect de lege.

Acestea sunt dispozițiunile privitoare la disciplinarea învățătorilor. Învățătorii noștri bine vor face, dacă le vor ceti și érași le vor receti, căci în cele din urmă mai ales pe ei li privesce aceste lege. Și noi mult am meditat asupra acestei legi, și suntem în mare nedumerire să vedem instrucțiunea, cu care ea va fi pusă în vieță, deôre-ce acolo vom afla dispozițiuni mai domôle și mai precise, ca să ne scim feri de ispită și să ferim și pe dascălii noștri.

Am vêdut de atunci și instrucțiunea pe lângă care s'a pus legea în practică, vedem faptica ei aplicare și cu durere trebuie să mărturisim, că în faptă nu mai esistă nici unica garanție, în care noi ne-am pus speranța: înțelepciunea guvernului. Aqi guvernul

FOIȚA.

Originea învățământului agricol în Franția.

(Încheiere.)

II.

Pentru scôlele primare se făcuse un regulament, care prevedea că învățătorul se facă eserciții în clasă cu copiii, să se silêscă a'i face să înțelégă lucrurile mai bine prin esperiențe ușore și demonstrative. În dîilele frumôse vor face primblări (mici excursiuni) pe moșia proprietarului ori în fermă. Va face practică în grădina scôlei cu elevii cei mai înaintați în vêrste. Practica să fie făcută mai mult asupra părților indispensabile de agricultură și horticultură, care vor fi folositoare copilului atunci când el însuși va deveni agricultor. S'a fiesat un program general servind de basă învățământului, s'au ales cărți elementare de agricultură, adoptându-se pentru tôte scôlele rurale ca carte de lectură agricolă.

În fine, cât pentru învățământul agricol destinat pentru adulți, să se dea în serile de iarnă 1—2 ôre pe săptămênă, prin învățător, care va ceti în fața lor cartea de agricultură admisă, le va esplica și li se vor da consiliile trebuincioase. Toți cultivatorii datori de instrucțiune să fie liberi a lua parte la aceste conferențe populare. Deci, tôte măsurile pentru învățământul agriculturii propuse de la ancheta cea mare agricolă, fură în conformitate cu dorințele publice. Între măsurile luate în 1866 pentru învățământul agricol s'au mai propus acelea ale ministrului Duruy, care dedură o vie impulsione intrucțiunei populare.

O comisiune specială numită „Comisiune agricole” fu însărcinată sub auspiciile celor doi ministri de instrucțiune publică și agricultură, de a studia și de a propune „măsurile necesare pentru dezvoltarea cunostințelor agricole și horticole în scôlele normale, scôlele rurale și cursurile pentru adulți.” Lucrările acestei comisiuni se găsesc reunite în „Bulletin administratif” din anul 1867. Aceste miș-

cări laborioase se făcură spre binele național, încet, încet să desvolară, însă cu ocașiunea evenimentelor din 1870—71 totul fu paralizat. În urma resbelului, Francezii au înțeles că unicul mijloc de a repara perderile suferite ar consta în desvoltagea mai ales din punct de vedere practic și profesional al educațiunei și instrucțiunei maselor de jos. „poporul”. În scurt timp se și puseră pe lucru. Cu începerea anului 1873 estensiunile se reînnoiră, se multiplicară în scopul de a organiza stiintificeste învățământul agricol și diversele sale servicii; prin legea din 59 Decembre 1873 se înființă scôla de horticultură de la Versailles; legea din 30 Iulie 1875 creă scôle practice d'agricultură; prin cea din 9 August 1876 se puseră bazele Institutului Agronomic din Paris; se făcură ameliorațiuni considerabile organizându-se scôlele naționale de agricultură. Scôlele practice ca și fermele copiii eșiți din scôlele primare, cu un mic bagaj de cunoștințe agricole, unde vor avea ocașiunea să perfecționeze practica agricolă. Numărul ace-

stor scôle creșându-se a fi prea mic o cătime din masa poporului ar rămâne numai cu cunostințele primite dela învățătorul rural, de aceea legea din 16 Iunie 1879, pentru a putea atinge mai bine scopul, a stabilit catedra departamentale cu titlu provisoriu: profesorul d'agricultură va preda lecțiuni la scôla normală a departamentului, asemenea va face lecțiuni în alte stabilimente de instrucțiune publică și va ține conferințe prin comune la învățători și agricultori.

Articolul 10 al legii din 16 Iunie 1879 a specificat că noțiunile elementare de agricultură vor fi cuprinse în materiile obligătore ale învățământului agricol. Legea din 28 Martie 1882 a confirmat prescripțiunile legii din 16 Iunie 1879 înscriind printre materiile obligătore ale învățământului primar „elementele sciintelor fizice și naturale cu aplicațiunile lor la agricultură”, Reglementațiunea organică și organizațiunea pedagogică care a urmat, nu a făcut altceva, decât au precizat dispozițiunile prescise de lege; s'a fiesat prin instrucțiune și programe

pornesce cu ridicata asemenea procese odioase, și condițiunea primă ce o pune guvernul este suspensiunea celui acuzat înainte de a se fi cercetat vinovăția lui.

O serie întrăgă de persecuțiuni s'a pornit asupra învățătorilor noștri pentru manifestațiunile lor politice.

E pusă în cestiune existența scolelor noastre prin persecutarea învățătorilor.

E datorința noastră a tuturor a se scuti pe învățătorii dela amestec în politică, și acesta în interesul lor propriu și al instrucțiunii în școalele noastre populare.

Fundațiunea Gozdsu.

Intre instituțiunile noastre culturale un loc de frunte ocupă acum fundațiunea făcută de fericitul Emanuil Gozdsu.

Născut în patria noastră ca român ortodox, fericitul Gozdsu a trăit pentru acest popor ortodox român și prin fundațiunea sa s'a făcut nemuritor.

Și în viața sa fericitul Gozdsu de mulți a fost nu odată insultat și înșiriat în tabăra contrariilor.

Gozdsu nici odată nu a urmat politica radicală, care și-a avut și pe timpul lui aderenți, întocmai precum și azi are încă aprigi aderenți.

Combătut a fost Gozdsu cu asprime întocmai precum azi combătuți și suspecționați suntem toți, căți căutam punctele de înțelegere între poporul nostru și celelalte popoare din patrie.

Suspecționat a fost și Gozdsu în cele mai nobile sentimente ale lui, și dacă nu ar fi avut tăria conștiinței, că lucră în interesul și pentru binele poporului român ortodox din patria noastră, Dumnezeu scie spre ce scopuri și-ar fi destinat averea sa.

N'am învățat noi români din pășeniile trecutului, absolut nimica nu am învățat.

Nu respectăm convingerile politice individuale, mai mult: în timpurile noastre într-atâta a degenerat o parte a presei, încât a tras în tină pe prelații noștri bisericesci, și a format o opiniune publică bolnăvicioasă, care la timpul seu se va răsbuna, tare ne temem, se va răsbuna în defavorul cauzelor noastre bisericesci culturale.

Fundațiunea Gozdsu ar trebui să fie rubrică permanentă în presa română, ar trebui să fie regulator în discuțiunile noastre politice, ca să înfrâne pasiunile, și se ne învețe a respecta în fie-care om convingerile politice.

În sinul altui popor fericitul Gozdsu pôte dispărea, la nici un cas memo-

ria lui nu se puté eternisa cu atâta tărie, ca în sinul poporului român.

Chiar de nu ar fi avut inimă pentru binele poporului român, chiar de nu și-ar fi identificat ființa sa cu sôrtea poporului român ortodox, chiar și în acel cas interesul propriu, dicem vanitatea personală ar fi trebuit să-l lege de sôrtea acestui popor lipsit în cele materiale, dar cu inimă nobilă, recunoscătoriu pentru binele, ce i se face.

Intre românii ortodocși de azi singurul domnul Dr. Ioan Gall pôte fi asemănat cu Gozdsu.

Născut în sinul poporului, în sinul lui a crescut, și prin vrednicia sa sa avântat la o pozițiune, la o vață, de care trebuie să se mândrească națiunea noastră.

Și în cele materiale să asemene el cu fericitul Gozdsu.

Legat de biserica ortodoxă și de poporul român ortodox de bună samă ochii lui sufletesci vor zimbi, vădând pietatea, cu care biserica și poporul nostru onorează memoria fericitului Gozdsu pentru a lui alipire de sôrtea poporului român.

Ômenii mari după môrte se cunosc. E nerecunoscătoare lumea, fericit bărbatul a căruia inimă în noblețea sa nu se alterează prin nerecunoscerea contemporanilor lui.

Fericitul Gozdsu și-a creat monument nemuritoriu prin fundațiunea sa.

Să ne închinăm memoriei marelui mecenat al românilor ortodocși, să ne închinăm memoriei lui Gozdsu.

După cum am amintit în notițele din numerii precedenți fundațiunea Gozdsu și-a ținut ședințele în zilele 28, 29, 30, și 31 August a. c.

Pe noi ne interesează în special activitatea comitetului în ce privește stipendiile date tinerilor.

Vom face deci o schiță a acestor stipendii.

Stipendisti vechi au fost 106.

Prin terminarea studiilor au eșit dintre stipendisti 6, anume 1 Dr. în drepturi, 3 Dr. în medicină, 1 ingineriu, 1 academist comercial. S'au scos din alte motive 13 cu totul deci 19 rămânând stipendisti 87.

Aceștia se împart érași în rigoroșanți și cei ce acum sunt în studii.

Rigoroșanți sunt: în drepturi 19, medicină 6 cu totul 25. În studii: juristi 29, medicină 6, filosofie 4, tehnică 9, silvicultură 1, școle comerciale 4, școle medii 9.

Stipendii nouă s'au votat 26, anume: pentru juristi 9, medicinici 5, filosofi 4, tehnici 1, silvicultură 1, școlele medii 6.

Sunt cu totul 113 stipendisti de present.

s'au ocupat și se ocupă cu multă trageră de inimă de ameliorațiunile ce trebuiesc aduse primei industrie naționale.

Dar noi românii, când ôre vom fi preocupați cu cestiuni de soiu acestal? Realisăm o datorie sacră aducând primei industrie naționale ameliorațiunile ce ni se impun de împrejurările ce ne înconjură.

Francesul a înțeles bine că numai prin carte pôte desvolta agricultura și numai prin înflorirea agriculturii o națiune pôte să ajungă la măreție.

Organizațiunea învățământului agricol în gradul primar mai ales, nu este o lucrare de o zi, ea a fost studiată timpuri îndelungate prin ômeni de școlă și învățați de competență recunoscută. Estensiunile astăzi sunt mult mai mari ca altă dată; proiecte de legi și modificări se fac din zi în zi, rezultatele sunt bune, ameliorațiuni considerabile se manifestă în situațiunea materială și morală a țerei.

Vom reveni asupra învățământului agricol din școalele rurale.

Sumele votate sunt:

1. Rigoroșanți	fl. 6.179.10
2. Stipendii vechi	„ 14.980.—
3. Ameliorări	„ 3.470.—
4. Stipendii nouă	„ 3.900.—
Suma	fl. 28 529.10

Stipendisti sunt:

1. Transilvăneni	41
2. Ungureni	35
3. Bănățeni	37
Suma	112

După specialități:

1. juristi	57
2. medicinisti	17
3. filosofi	8
4. tehnici	10
5. silvicultori	2
6. comercianți	4
7. școle medii	15
Suma	113

Fie vecinică memoria marelui mecenat Emanuil Gozdsu.

Revista politică.

Țarul Rusiei a făcut un dar foarte curios „singurului prietin al țării sale” principelui din Muntenegru; ia dăruit 30.000 puci, 15 milioane cartușe, mai departe tunuri, mitraillese, dinamită și alt material de războiu. Acest dar își are și importanța sa politică: Rusia doarește, ca în primăvara viitoare, când va fi ea echipată cu puștile cele nouă, să fie și Muntenegru bine înarmat. Dorințele Rusiei au fost mai întotdeauna pătate cu sânge. Cine scie, dacă în primăvara anului viitoriu nu va fi peninsula balcanică din nou un câmp crâncen de războiu?

Noi am amintit în diarul nostru despre punerea petrii fundamentale la monumentul ridicat în onorea celui dintâi împărat al Germaniei. A fost o sârbătoare mare națională, care a trebuit să deștepte entuziasm în tot puil de german! Dar ce să vedă: întocmai cum vreau să turbure și să strice la noi așa „poreclii” tribuniști ori și ce lucru bun prin ridiculul lor savantism, care e identic cu o netrebnică sfătoșală, așa și gazetele „social-democratice” din Germania n'au pregetat a batjocori poporul, care se adunase să-și exprime mândria națională, și pe marele răposat, întru a cărui amintire se țină sârbarea. „Nord-deutsche Allgemeine Zeitung”, o fôie foarte serioasă e plină de indignare și cere dela guvern, să facă legi, prin cari să se pună capăt unor astfel de obrâșnicii!

Șcirea, că nunțul Agliardi va fi rechemat din Viena, e falsă. Cestiunea lui a ajuns într'un stadiu atât de liniscit, încât monseniorul Agliardi își va începe activitatea sa de până acum, după ce se va înapoia din Gastein. Să pôte însă ca papa să ia o hotărâre neașteptată și pentru nunțiu. El însă până acum întreține cele mai bune relațiuni cu contele Goluchowski și cu guvernul unguresc să pôte cât se pôte de corect. În chipul acesta crede Agliardi că poziția sa e asigurată!

Să dîce că și Macedonenii au căpătat pofta de a trimite o deputațiune la puterile europene, ca să le rîge a interveni ca să se facă și la ei reforme. Dorința lor e foarte îndreptățită; pôte în chipul acesta se va pune capăt omorurilor întemplate și mai în zilele trecute. Astfel de casuri aruncă asupra Macedoniei o lumină foarte tragică. Pentru că Macedonenii n'au bani s'au găsit între ei căți-va ômeni mai energici, cari au emis acțiuni; cu banii adunați în chipul acesta va pleca deputațiunea alasă în străinătate. Intrebuițarea directă a acțiilor în politică e de tot originală.

Unitarii din Ungaria și-au ținut sinodul lor în Bôlön (Transilvania) lată cum s'au exprimat ei despre legile politice-bisericesci: „Legile alterează foarte esențial drepturile de până acum ale bisericii noastre; este cu neputință, ca să nu ne exprimăm părerea de rău asupra acestei perderi, cu atât mai vîrtos, cu cât o parte din ele lovesce și în venitele noastre. De altă parte însă nu trebuie să uităm, că în interesul bine înțeles al unui stat toți cetățenii trebuie să aibă aceleași drepturi fără considerare la confesiune. Noi trebuie să nîsuim din totă puterea într'acolo, ca scopul urmărit de stat prin aceste legi să se realizeze și astfel și biserica noastră are datorința să îndemne pe credincioșii săi la supunere.

Din incidentul, că la adunarea catolicilor din Mûnich au fost și conții Ferdinand Zichy și Nicolae Moriz Esterházy scrie „Pester Lloyd” mai în zilele trecute un articol de fond. Precum am amintit noi în numărul trecut, una din cestiunile, cu cari s'au ocupat catolicii, este și rehabilitarea puterii lumesci a papei. „Pester Lloyd” a fost curios, să scie, cum gândesc amintiții conți asupra acestui lucru. Intre altele se exprimă diarul guvernamental cam în chipul următor: Nu ne împôrta, că principiile, ideile și tendințele lor în această privință au viață sau nu; însă, că ei cu puterea lumescă a papei sunt aproape de abis, întocmai, ca un caic, pe care l'legi de catartul unei corăbii sparte și cufundate, nu mai începe nici o îndoială. Domnia lumescă a papei a fost înghițită de marele proces istoric, din care s'au ridicat imperiul german și Italia; redobândirea acestei puteri s'ar putea face numai dacă acest proces s'ar reînnoi și imperiul german și cu Italia unită de astăzi ar cădea în ruine. Cine propoveduesce rehabilitarea puterii lumesci a papei, acela propoveduesce războiul de estirpare al unității Germaniei, el predică nimicirea triplei alianțe, care susține pacea lumii — lucruri, pre cari catolicii în adunarea lor nu le pot finalisa.

Mai departe „Pester Lloyd” nu înțelege cum se potrivesc politici unguri cu catolicii din Germania. El constată, că e o anomalie completă și că ceea ce vreau catolicii din Germania stă în flagrantă contradicție cu politica imperiului german și cu politica Austro-Ungariei. De aceea se miră, cum au putut cei doi conți lua parte la adunare, pentru-că dîr nu voesc, să se pună în contradicție cu politica esternă a statului nostru și încheie articolul cu cuvintele că pia fraus numai are astăzi trecere — Cestiunea puterii lumesci a papei, pe care am atins-o și noi pe scurt, e luminată acum și din punct de vedere politic. Este drept, că rehabilitarea puterii papei, respective a catolicilor, așa cum a fost ea în evul mediu, în Germania și Italia, implică în sine nimicirea acestor state — un lucru, cu care astăzi un om întreg nu și mai bate capul. Éta pentru-ce am dîs noi, că pôte sta papa încă mulți ani închis în Vatican și ceea ce tot mai visază, nu să pôte realisa!

Conventul evanghelic din Panciova oprește pe preoți și învățătorii, ca să agite contra școalelor confesionale, ca acestea să se facă școli de stat; oprește pe toți învățătorii evanghelici să se facă conducători de matricule la stat fără permisia autorității confesionale; preoții și învățătorii n'au voie să facă parte din reuniuni, cari sunt contra spiritului bisericii evanghelice.

Gazeta oficială militară din Sofia publică un ucas, prin care

să elibereze soldații, cari își termină serviciul cu sfârșitul anului. Prin această armată bulgărească se reduce la numărul jumătate prescriș pentru timp de pace. În Ianuarie viitor se fac re-recrutările. — Să vede, că nu e mare pericol.

* * *

În Spania încă nu lipsesc turburările. Se știe că în Cuba a izbucnit revoluțiunea acum câta-va săptămâni; în săptămâna trecută au trebuit, să plece câte-va batalioane, ca să restabilească ordinea. Armata spaniolă, de bună seamă, de aceea să sperie, că lucrurile se vor liniști. Insurgenții însă vreau, să estindă revoluția și în patrie (Spania). Scopul lor este, să facă republică. Astăzi, când mai toate trupele sunt duse la Cuba, încercarea ușor ar putea să producă turburări. Totul atârna dela țaria partidului republican. Cu toate acestea se poate prevedea, că nu vor ajunge la rezultatul dorit. Armata nu se poate învoi cu forma de guvernământ republican și astfel s'ar putea dice, că dacă guvernul va fi cu tact, și în Spania nelineștită astăzi, ușor se poate restabili ordinea.

Noutăți.

Consistoriu metropolitan. Duminică în 20 August a. c. s'a întrunit consistoriul metropolitan la ședințele sale ordinare. Ședințele aceste sunt de o deosebită importanță, fiind a se lua măsurile cuviincioase pentru ținuta celerelor celor nouă politice bisericești.

La ședințele aceste s'au prezentat asessorii străini: Vicariul Iosif Goldiș, archimandrit, Filaret Musta archimandrit, protopresbiterii Mihail Popovici, Dr. Gregoriu Popovici și Iuliu Dan, apoi membrii laici: Vincențiu Babeș, Dr. Alecsandru Mocșonyi, Iulian Ianculescu, Ioan Lenger, Nicolau Zigre și defensorul matrimonial Ioan Bran de Leményi.

În ședința primă membrii noi aleși ai consistoriului metropolitan protopresbiterii Iuliu Dan, și Mateiu Voileanu, apoi protodiaconul Dr. Remus Roșca profesor și director seminarial, au depus jurământul.

* * *

Fundațiunea Gozsdu. Terminând afacerile sale comisiunea administrativă a fundațiunei Gozsdu, acesta și-a încheiat ședințele sale Sâmbătă în 19/31 August a. c. și membrii fundațiunei Ioan Cărb. de Puscaru, Dr. Iosif Gall, Georgiu Szerb, Dionisiu Poyrâr și Avram Berlogia s'au depărtat din Sibiu.

* * *

Matriculant de stat pus sub acuză. Domján Gyula, notariu comunal în Darány, este acuzat că ar fi folosit pe un pădureț de pădure numit Palotai, și din motivul acesta se află în închisoare în Kaposvár. Precum suntem informați, dănsului acolo în închisoare i s'a oferit postul de matriculant de stat, încredințat fiind totodată și cu încheierea căsătoriilor.

Ce neplăcut va fi pentru bietul Darány, să stea și în temniță și să încheie și căsătorii!

* * *

Arestarea unui avocat ungur. Se scrie din Budapesta, că acolo a produs mare senzație arestarea avocatului Dr. Zoltán Takáts, conducătorul socialistilor din Ungaria și arangiator de demonstrații. Se presupune că el ar fi luat parte la o defraudare săvârșită de frații Berecz la anul 1893 în sumă de 50.000 fl. din care sumă Dr. Z. Takáts ar fi primit 20.000 fl. — Și acesta se întempla chiar în ajunul mileniului!

* * *

Hymen. Dl Ioan Crăciun, fiul marului proprietar Samuil Crăciun din Dostat și-a încredințat în 19/31 August a. c. de fiitoare soție pe d-șora Elisaveta Bogdan, fca proprietarului și magistrului de postă Ilie Bogdan din Săsciori.

* * *

Dreptate ungurească. Ni-se scrie că preotul gr-cat. din Csáki-Gârbău acum de

curând a cerut permisiune pentru a arangia o petrecere în favorul bisericești. Protopre-torul de acolo, ungur, nu i-a dat concesiune. În „liberala” Ungarie se pot întâmpla astfel de lucruri.

* * *

Cassarea timbrului pentru inserate. „Köln. Ztg.” primesc scirea din Budapesta, că toate autoritățile municipale ungurești au primit propunerea orașului Cluș de a cere, ca parlamentul să casșare timbrele pentru publicații și inserate diaristice.

* * *

Invitare la concertul corului bisericești gr. or. din Deva, ce-l va da în Hunedóra, Duminică, la 27 August (8 Septembrie) 1895 în sala otelului „Hunyadi Várhoz” cu următorul program: 1. „În pădure”, de N. Popovici. 2. „Coroana cufundată”, de H Bö-nicke. 3. „Sfânt e Domnul Savaot”, de G. Dima. 4. „Uite, mamă”, de G. Dima. 5. „Cântec de sêră”, de N. Popovici. 6. „Astă-mândră”, de N. Popovici. 7. „Serenada”, de Marchner. 8. „Cucuruz”, de W. Humpel. 9. a) „Musicantii din Praga”, de Krause. b) „Momente dulci”, de N. Popovici. În Duminică concertului, dimineața la 9 ore va cânta corul s. liturgie în biserica greco-orientală din Hunedóra, compoziția eminentului George Dima. Prețul de intrare: de persoană 50 cr. de familie până la 3 membri 1 fl. 20 cr. Inceputul precis la 7 ore sêra. După concert urmază petrecere cu joc. Suprasol-virile se achită în diare.

* * *

Muscătura de muscă. Din Târgul-Frumos se comunică un cas de mörte provenit din împunsătura unei muște.

Evreii Moisi Gritz și Alter Zalmanovici, ăis și Căciulariu, ducându-se în una din zilele săptămânii trecute la comuna Buznea spre a cumpăra nisce piei, cu negoțul cărora dănsii se ocupă, au fost mușcați pe drum de o muscă.

Ambii n'au dat deocamdată atențiune împregiurării acesteia. Reîntorși în oraș, Zalmanovici, vădând că locul unde a fost picșat de muscă se umflă, s'a arătat la doctor și reul a putut fi înlăturat. Gritz însă, mai nepăsător a neglijat de a consulta vre-un medic.

Congrena care s'a declarat după două zile dela picșătura muștei, i-a adus mörtea.

Casul acesta este identic cu cel întemplat în 1881 profesorului, dela liceu Constantin Copăcineanu, care împuns asemenea de o muscă, pe când se afla berărie a su-combat după câte-va zile de suferință.

Atât e adevărat că buturunga mică răstörnă carul mare sau că marile efecte sunt totdeauna provocate de mici cauze!

* * *

Sculat din mörți. Diarul rusesc „Kijevl” anunță despre o întâmplare sensațională din comuna Vola Kaniowska. De curând adesea murise acum după lungi suferințe posesorul de pământ Zaleski.

Mortul fu îmbrăcat și așezat în cosciug. A treia zi totă vecinătatea veni la înmormântare în Vola Kaniowska.

Era acum așteptat singur numai preotul, când deodată se întâmplă ceva extraordinar. Ôșpeții și rudeniile adunate în sufragier, începând a țipa în mod îngrozitor, alergară în odăile învecinate și se ascunseră în toate unghiulețele, femeile cădără în leșin — cu un cuvânt, se născu o zăpăcălă înfiorătoare.

Causa acestei panice a fost aparițiunea neașteptată a „mortului” Zaleski. Pose-sorul de pământ pășise între cei adunați, fiind foarte palid, și îmbrăcat cu aceleași vestimente, cu cari îl așezaseră în cosciug. Când vădu el, ce grôză a produs apariția lui merse spre coridor și de aci pe o verandă a casei.

În momentul acesta sosi preotul. Când vădu visitiul pe domnul seu stând pe verandă, fugi strigând în staol, preotul însă coborî din trăsura și începu a răsturnăciuni cu voce tare. Căii tineri dela trăsura, speriați de strigătele visitiului, o luară la fugă, peste câmp cătră pădure și sdobriră totă trăsura.

Posesorul de pământ sculat din mörți, care abia putea stea pe picioare de slab, se îndrepta cătră preot cu rugărea, ca să-l ducă în dormitor și să-i ajute, ca să se culce.

— „Imi este atât de rău, atât de rău” repetă Zaleski, „nu știu, ce se întâmplă cu mine, unde am fost”.

Preotul care într'aceea se reculese din apaima lui, conduse pe Zaleski în dormitor și trimise numai decât după un medic.

În fine se constată, că bolnavul căduse în somn letargic, adevă adânc, ca și mörtea. Își pôte ori-cine închipui bucuria soției sale și a copiilor săi, când vădură pe soțul și tatăl lor în viață. Medicul îi asigură, că va trăi și va deveni cu totul sănătos.

Raport general

despre activitatea comitetului „Asociațiunii desilvane pentru literatura română și cultura poporului român” în decursul anului 1894.

(Urma c.)

II. Școala Asociațiunii.

Școala civilă de fete cu internat, și drept de publicitate, a Asociațiunii este în progresivă dezvoltare spre deplina mulțămire a tuturor factorilor competenți.

În decursul anului școlar 1894/5 au fost înmatriculate 79 eleve în cursurile ordinare și 11 eleve în cursul complementar cu totul 90 eleve, cari toate au frecventat școala în regulă până la încheierea anului școlar.

În internatul școlii au lost adăpostite în acest an 64 eleve, dintre cari 4 au frecventat școala elementară a Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Instrucțiunea s'a provădut prin puterile didactice din anul trecut cu următoarele excepțiuni: pentru providerea gimnasticeii a fost numită dșora Minna Wagner, profesora la școala superioară de fete evangelică sășăscă din Sibiu; ăr pentru providerea lucrurilor de mână în cursul complementar, depărtându-se din Sibiu din cauze familiare dșora Maria Roman, a fost suplinită din 1 Martiu până la finea anului școlar prin dșora Cornelia Surdu din Sibiu.

Comitetul a esercitat dreptul seu de supravegheare prin vice-președintele Asociațiunii, ca delegat al său și constată cu plăcere că mersul învățământului, spiritul școlii și internatului a fost deplin mulțămitoriu.

Date mai amănunțite cu privire la starea școlii și a internatului în decursul anului 1894/5 se cuprind în programa școlii publicată prin direcțiunea școlară, din care se alătură un exemplar sub B).

Starea economică a școlii continuă a se îmbunătăți. Din rațiociniul școlii și al internatului, prezentat de direcțiunea școlară pro 1894/5, se constată că percepțiunile au ajuns în acest an suma de 17,848 fl. 26 cr. ăr erogatiunile suma de 17,459 fl. 14 cr. și a rezultat la finea anului un sald activ de 389 fl. 12 cr., având încă o restanță de încasat din anul 1894/5 în suma de 635 fl.

Rațiociniul se subțerne sub C) onoratei adunări spre informare în sensul concluderii adunării generale din 1891, dimpreună cu budgetul școlii stabilit pentru anul școlar 1895/6.

III. Averea Asociațiunii.

Averea Asociațiunii se administrează după noul sistem de comptabilitate introdus la începutul anului 1893. Și se constată în timpul din urmă un interes și îmbunătățire considerabilă și în ce privește administrarea tacselor de membrii din afară.

În alăturare sub D) prezentăm onoratei adunări generale rațiociniul fondurilor Asociațiunii pe anul 1894, compus de casariul Asociațiunii pe anul 1894, și examinat din partea comitetului.

Din rațiociniul se constată, că venitele fondului general în anul 1894 au fost: 15,197 fl. 26 cr., erogatiunile au fost: 8,781 fl. 45 cr., rezultând la finea anului un sald: 6415 fl. 81 cr.

Averea fondului general a fost la finea anului 1894: 131,528 fl. 64 cr. și Lei: 85,000 pentru care sumă în lei decurge încă procea.

Întreaga avere administrată de comitetul central al Asociațiunii a fost: 157,733 fl. 18 cr. și Lei: 85,000

Oferte benevole la fondul „George Barițiu” în anul 1894, au încurs: 1,216 fl. 93 cr. cu această fondul „George Barițiu” a crescut la suma de: 3,411 fl. 16 cr.

Dimpreună cu rațiociniul pro 1894, prezentăm onoratei adunări generale proiectul de budget al Asociațiunii pro 1896, în alăturare sub E).

În legătură cu acestea se aduce la cunoștința onoratei adunări generale, că la Asociațiune sunt pe cale de a se întemeia următoarele fundațiuni nouă:

a) Dômnă Zinca Roman, soția fericitului advocat Ioan Roman din Făgăraș, s'a hotărât să împlinescă dispozițiunea testamentară a soțului seu de pie memorie cu privire la două stîpendii à 60 fl. la an pentru școlari gimnasiali, și anume: s'a obligat a solvi an de an suma stîpendiilor și a o pune anticipativ la dispoziția acestui comitet pentru distribuire, ăr capitalul fundatiunal s'a obligat al intabula în locul prim cu spesele proprii pe casele sale din Făgăraș. În urma acesteia se constată, că d-na Zinca Roman a și transpus cu datul 5 Februarie 1895, la comitetul central suma de 120 fl. cu menirea de a se vota două stîpendii à 60 fl. pro 1895/6 studenților gimnasiali, în care privință s'au făcut dispozițiile necesare.

b) Din anul curent amintim, că fericitul advocat George Filep din Tâșnad, reposat în 3 Februarie a. c. a testat Asociațiunii 20,000 fl. sub titlul: „Fundațiunea George Filep”, pentru scopuri filantropice curat române. Din această sumă, libelul Nr. 744 1894 despre 14,500 fl. elocai în scopul amintit la institutul de credit „Silvania” în Șimleu, s'a transpus deja la acest comitet prin mijlocirea dlui Andreiu Cosma, advocat în Șimleu; ăr restul fundatiunii se va primi după pertractarea lăsemântului, în care scop este autorizat a reprezenta Asociațiunea dl advocat Andreiu Cosma.

IV. Donațiuni.

Din anul 1894 înregistrăm următoarele donațiuni făcute în favorul Asociațiunii:

a) 500 fl. dela institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu, pentru trebuințele curente ale școlii Asociațiunii;

b) 500 fl. dela același institut, pentru 10 stîpendii à 50 fl. pro 1894/5, pe sêma elevelor adăpostite în internatul școlii civile de fete a Asociațiunii;

c) 433 fl. 41 cr. din colecta de binefacere deschisă de dl Parteniu Cosma, director de bancă, pentru pardositul în curtea edificiilor Asociațiunii și spre uliță.

d) 728 fl. 67 cr. din aceeași colectă, pentru introducerea apeductului în edificiile și școala Asociațiunii;

e) 100 fl. dela dl Eugen Crișan, mare proprietariu în Reghinul sășesc, pentru trebuințele curente ale școlii Asociațiunii;

f) 50 fl. dela dl Gregoriu Venter, advocat în Arad, pentru fondul școlii Asociațiunii.

V. Membrii Asociațiunii.

Membrii Asociațiunii au fost în 1894:

1. fondatori 73,
2. pe viață 162,
3. cu tace anuale 714, dintre cari 412 au solvit tace tacele pro 1894.

Consemnarea membrilor noi ai Asociațiunii, primiți de comitet dela ultima adunare generală încôce și provăduți cu document de legitimare, se alătură sub F), ăr sub G) se alătură consemnarea membrilor Asociațiunii repasați în restimpul amintit, compusă pe baza raportelor primite dela direcțiunile despărțămintelor.

(Va urma).

Din public. *)

Mulțămită publică.

După-cum la timpul seu s'a scris aprôpe în toate foile române, la 8/20 Maiu a. c., escându-se un foc în comuna noastră, au ars 84 case, între cari și casa parochială, ce cu alte două case a fost asigurată la banca de asigurare „Transilvania” din Sibiu, și prin acesta se constată din partea subscrisului comitet parochial, că suma asigurată din partea numitei bănci s'a solvit parochiei prompt și în modul cel mai culant, precum și celorlalți doi particulari, ceea-ce se pôte considera ca o adevărată binefacere.

Fizeș-Sânpetru, 3 August 1895.

Comitetul parochial.

*) Pentru cele publicate în rubrica această, redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Loterie.

Sâmbătă, în 31 August n. 1895.

Budapesta: 23 83 18 35 81

Nr. 426/895

[150] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate se descrie concurs cu termenul 7 Septembrie v.

1. Sălciua de jos, cu salariu anual în bani 300 fl. cuartir și lemne.

2. Sălciua de sus, cu salariu anual în bani 300 fl. cuartir și lemne.

3. Căcova-Ieri, cu salariu anual în bani 250 fl. în naturale (bucate și legume) 50 fl. total 300 fl. cuartir lemne și grădină.

4. Bedeleu, cu salariu în 250 fl. și în naturale 50 fl. la oaltă 300 fl. cuartir și lemne.

5. Poșaga de jos, cu salariu 300 fl. cuartir și lemne.

6. Șasa, cu salariu 300 fl. cuartir și lemne.

7. Lunca și Vidolm, învățător ambulant salariu 300 fl. (câte 150 fl. dela una comună).

8. Buru și Ocolîșul mic, învățător ambulant salariu câte 150 fl. dela una comună la oaltă 300 fl.

9. Runc și filia Lunca-largă cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din acestea posturi au a-și aștepta cererile instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu până la termenul indicat.

Oficiul protopresb. gr.-or. al tractului Lupșa-Ofenbaia, în 31 Iuliu. 1895.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 348/895

151 1—3

CONCURS.

Posturile învățătoresci la școlile noastre confesionale din protopresbiteratul Orăștiei din comunele mai jos însemnate fiind vacante, pentru ocuparea acestora se descrie concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în ziarul „Tel. Rom.” și anume:

1. Acmar, cu salariu de 300 fl. cuartir natural și lemne de foc.

2. Geledinți-Măgură, un post de învățător ambulant, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Martinești, cu salariu de 300 fl. cuartir și legume de foc.

4. Pișchinți, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

5. Sibielul-vechiu, cu salariu de 300 fl. cuartir în edificiul școlii, și lemne de foc suficiente.

Dela concurenți se cere ca să se prezente în vre-o Duminică ori sâmbătă în respectivele parochii, spre a-și arăta dexteritățile în cântări.

Cererile instruite conform normelor din vigore se așteaptă la subsemnatul în termenul deschis.

Orăștie, la 7 August 1895.

Oficiul protopresbiterat al Orăștiei în conțelegere cu comitele parohiale.

Nicolau Ivan,
adm. prot.

Nr. 298—895

[152] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școlile gr. or. române din comunele mai jos numite, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman”

1. Bacea cu filia Cues, cu salariu anual de 300 fl. repartizați în popor, cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

2. Câmpuri C. Surduc, cu salariu de 300 fl. din care au a să procura și lemnele de încălzit, cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

3. Cărmăzenesci cu filia Dănulesc, cu salariu de 300. și anume: bani din repartizie 236 fl. b) din camăta împrumutului de stat 64 fl. cuartir și grădină.

4. Gialacuta cu filia Căbesci salariu anual 300 fl. și adică: a, în bani repartizați în popor 100 fl. b, în bucate 100 măsuri cucuruz 140 fl. c, venitele cantonale 30 fl. d, lemne de foc 3 stângeni 30 fl. cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

5. Tămășesci, cu salariu anual de 300 fl. din repartizie în popor.

6. Târnava, cu salariu anual de 300 fl. și anume: a, în bani gata din repartizie 100 fl. b, în bucate 100 măsuri de cucuruz 140 fl. c, venitele cantonale 30 fl. d, lemne de foc 3 stângeni 30 fl. cuartir în edificiul școlii și grădină pentru legumi.

7. Uleș, cu salariu anual de 300 fl. repartizați în popor, cuartir liber și grădină de legumi.

Dela reflectanții la aceste posturi se cere să se prezente până la alegere în vre-o Duminică ori sâmbătă la biserica din comună la care a concurat spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea acestor școli și modul de plătire al salariilor.

Învățătorii ales la vre-una din aceste școli e datoriu să țină și prelegerile în școlă de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesti, va fi obligat a cânta Duminică și sâmbăta în strănă, având a conduce și cu școlarii cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să-și așteaptă suplicile lor concursuale instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterat până la termenul sus indicat.

Ilia, la 31 Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiterat gr. ort. al Iliei, în conțelegere cu comitele parohiale respective.

Avram P. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 373/895

[153] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci mai jos însemnate dela școlile confesionale gr.-or. din tractul protopr. al Treiscaunelor se descrie concurs cu termen până la 31 August a. c.

1. Dobârlău, 307 fl. 50 cr. în bani și naturalii, cuartir liber în edificiul școlii și lemne pentru încălzit.

2. Doboli inferiori, salariu 300 fl. în bani și naturalii dela popor 100 flor. ajutoriu dat de Ven. consistoriu archidiece-san pro 1895/6, cuartir liber cu supraedificate economice și lemne pentru încălzit. Dela concurenți se cere vorbirea limbei magiare, carea este limbă de propunere.

3. Intorsătura Buzău, clasa II, salariu 300 fl. din repartiziune și relut de cuartir.

4. Lisău, 163 fl. din fond și repartizie, 150 fl. ajutor dat de ven. consistoriu pro an. scol. 1895/6 cuartir liber în edificiul școlii și lemne necesare de foc. Dela concurenți se cere vorbirea limbei magiare, carea este limbă de propunere.

5. Vama-Buzău, ca salariu de 300 fl. cuartir liber în edificiul școlii și lemnele necesarii pentru încălzit.

6. Zagon, salariu 300 fl. din fond și repartizie cuartir liber în edificiul școlii și lemnele trebincioase.

Fiind posturile împreunate cu cantonalul, dela reflectanți se cere dexteritate în cântări și tipicul bisericesc. Cererile concursuale instruite conform legilor în vigore, se vor aștepta în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Brețcu (Bereczk) 5 August 1895.

Oficiul protopresbiterat gr.-oriental al tractului Treiscaunelor în conțelegere cu comitele parohiale respective.

Dimitrie Coltofean,
protopresb.

[154] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci din comunele bisericesti mai jos însemnate în protopresbiteratul Făgărașului se descrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare, și anume:

1. Berivooi mari și mici, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

2. Breaza, postul primar, cu salariu anual de 300 n., cuartir și lemne.

3. Comana inferioară, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

4. Dridif, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

5. Galați, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

6. Grid, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

7. Herșeni, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

8. Hurez, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

9. Păreu, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

10. Perșani, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

11. Riușor, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

12. Rucăr, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

13. Sâmbăta-infer., cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

14. Sâmbăta-super. apus., cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

15. Sâmbăta-super. răs., cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

16. Șercăița, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

17. Șona, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

18. Șinca-nouă, postul secundar adjunct, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

19. Veneția-inferioară, postul secundar la școlă capitală, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

20. Veneția-super., cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

Concurenții au a subțerne suplicile lor instruite conform legii la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Făgăraș, 9 August 1895.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Făgărașului în conțelegere cu comitele parohiale respective.

Iuliu Dan,
protopresb.

Nr. 327 Prot.

[146] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia de clasa a III-a Panc, cu filia Săliste, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman”.

Emolumentele împreunate cu acest post pelângă casă parochială dau suma de 397 fl. 65 cr. v. a.

Informațiuni mai de aproape despre starea parochiei se pot lua la subsemnatul oficiu protopresbiterat.

Petenții au a-și aștepta cererile instruite în sensul normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Dobra, 4 Iunie, 1895.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Dobrei în conțelegere cu comitetul parochial

Avram S. Păcurariu,
adm. prot.

Nr. 261/895.

[148] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în comuna Galeș, protopresbiteratul Săliștei se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Dotațiunea împreună cu acest post este de 414 fl. v. a.

Informațiuni mai de aproape se pot lua dela comitetul parochial respectiv și dela oficiul protopresbiterat.

Reflectanții la acest post își vor aștepta cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Săliște, 1 Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiterat gr.-oriental al Săliștei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 401/895.

[147] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Sălciua de jos, protopresbiteratul Lupșei, se descrie concurs cu termenul pe 16 (28) Septembrie 1895.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 321 fl. v. a. și se va completa ulterior la suma prescrișă de regulament.

Din ce stau acestea venite interesate și pot lua informațiuni dela comitetul parochial sau dela oficiul protopresbiterat.

Doritorii de a compete la această parochie să-și așteaptă cererile concursuale provădate cu documentele prescrișe de Stat. or. în original sau în copii autentice la subsemnatul oficiu în termenul sus amintit.

Ofenbaia, în 11 Iuliu 1895.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv, oficiul protopresbiterat gr. or. a Lupșei.

Ioan Danciu,
protopresb.

[149] 2—3

CONCURS.

În parochia de a III clasa Vurpăr publicându-se concurs și nevinundu se nici un candidat calificat se descrie nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia archidieceșană „Telegr. Rom.”

Emolumentele împreunate cu acest post, prescrișe în regulamentul pentru parochii de clasa III, dau suma de 402 fl. 60 cr.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și așteaptă suplicile de concurs instruite conform normelor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Sibiia, 21 Iunie 1895.

Oficiul protopresb. gr. or. al Sibiului

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 261/1895.

[145] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Metesiu, protopresbiteratul Albei-Iulia, devenit vacant în urma repozării fostului paroch, prin această se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Tel. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 410 fl. v. a. cari venite au fost satorite în ședința comitetului parochial din 9 Iunie a. c.

Informațiuni despre starea parochiei și despre isvôrele din cari se solvesce suma de sus se pot lua la oficiul protopresbiterat și la comitetul parochial.

Reflectanții să-și înainteze petițiunile de concurs în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiterat.

Alba Iulia, 15 Iunie 1895.

Oficiul protopresbiterat al Albei-Iulia, în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Ivan,
protopresbiter.

[139] Se primesce

3—3

un învățăcel

la

Albert Schaefer,
covrigar.

Sibiia, Strada Morii Nr. 11.